

EEN BRUG DIE STOLP HEET

Ing. B. Spaargaren

Voor mijn werk aan gemaal C, voor Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, reed ik regelmatig langs het Noordhollandsch Kanaal richting Sint Maartensbrug. Daarbij werden dan diverse fraaie bruggen gepasseerd, waaronder ook de bijzondere vlotbruggen: de Koedijkervlotbrug, de Burgervlotbrug en de Sint Maartenvlotbrug. De Koedijkervlotbrug is bijzonder in zijn soort, aangezien de vloten nog geheel zijn opgebouwd uit hout. Wel zijn er voor extra drijfvermogen stalen drijvers onder de vloten toegevoegd. Deze vlotbrug werd in die tijd trouwens opgeknapt, waarbij de vloten op de kant gezet waren. Dit voor het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan de houten drijfbalken en het aanbrengen van een nieuwe slijtlaag op het houten dek.

Bij de Sint Maartenvlotbrug stak ik dan het kanaal over en bedacht regelmatig hoe wankel de overtocht geweest moest zijn voor vrachtverkeer. Daarna ging de tocht verder naar Sint Maartensbrug. Vervolgens links af langs de Groote Sloot richting Schagen. De Groote Sloot deelt de polder Zijpe- en Hazepolder over de volle lengte door midden. Langs de Groote Sloot rijdend passeer je een intrigerend bouwwerk, dat aan mij als een niet te missen herkenningspunt "een houten piramide over het water" werd aangeduid. Er ging verder geen lampje bij me branden. Haastig zoals we tegenwoordig zijn, had ik nooit de moeite genomen om eens te stoppen om verder te kijken. Inmiddels had ik wel regelmatig gezien dat er vele mensen het bouwsel gingen bekijken en het zelfs beklommen.

In september 2003 viel het tijdschrift "Landschap Noord-Holland" nummer 3 op de deurmat. Een van de thema's, in het jaar van de boerderij, waren stolpboerderijen met een artikel over de piramides in de polder. Aha.... die piramide was dus eigenlijk een stolp. En vervolgens was er een artikel met bovengebruikte titel. We hadden dus te maken met een wel heel bijzondere houten brug, de Stolpbrug.

Ter gelegenheid van het vierhonderdjarig bestaan van de polder Zijpe, heeft de Stichting Zijpe 400 deze brug in 1997 laten bouwen. Op een plaquette wordt weergegeven dat mevrouw J.M. Zaal uit Westerland met het idee kwam. Architectenbureau Jan Kramer BV uit Petten maakte het ontwerp en zorgde voor de technische



Een robuuste balkconstructie

begeleiding. Prinsen Waterbouw BV uit Eemnes heeft de brug gebouwd.

In het interessante artikel van Frans Buissink werd trefend de vergelijking gemaakt met een skelet, gaaf en doorzichtig, zoals ook een dieren skelet kan zijn. De botten, gewrichten en ribbenkast van een stolpboerderij zijn te bewonderen. De robuuste balkenconstructie, de basis van elke stolp, is hierbij duidelijk zichtbaar. De kapconstructie die in de boerenpraktijk werd gemaakt van rondhout, is gemaakt van rechthoekige balken en latten. Via een trapconstructie kun je naar de nok klimmen. Van daar uit is er een prachtig uitzicht over de gehele polder. Van de Westfriesse Omringdijk aan de ene zijde tot aan de duinen aan de andere en hierbij loopt de rechte lijn van de Groote Sloot als een natte scheiding onder de brug door.

Uitgenodigd door deze tekst heb ik toch maar eens de gelegenheid ten baat genomen. Gewapend met camera als een echte toerist naar boven. Het was zeker de moeite waard.



De vlotbrug van een nieuwe slijtlaag voorzien.



Een houten piramide over het water.



Een echte stolp.